

Ko ima pravo na koriscenje radio-frekvencija za javne radio-difuzne servise?

U dopisu od 12. aprila 2011. godine strucnjak Javnog preduzeca "Emisiona tehnika i veze" mr Dusan Markovic, dipl. el. ing., izmedju ostalog, pise: "(mi samo emitujemo, a dozvole pribavlja svaki emiter za sebe - dakle, RTS za sebe, Pink za sebe itd.). Dozvole nisu u našoj nadležnosti." Povodom ovog misljenja g. Markovica iznosim sledece cinjenice i konstatacije:

1. Radiodifuzna ustanova Srbije (RUS) i Radiodifuzna ustanova Vojvodine (RUV) kao emiteri sticu pravo na proizvodnju i emitovanje programa neposredno na osnovu Zakona o radiodifuziji (ZoR). Ovim emiterima izdaje se samo dozvola za radio stanicu, u skladu sa Planom raspodele radio frekvencija i ZoR-om. Odredbe posebnog Zakona o telekomunikacijama (ZoT) primenjivale su se i na ove emitere (clan 44. ZoR-a).

Drugim recima, radio-stanice (u ovom slucaju radiodifuzne stanice, tj. radio i/ili televizijska stanice RUS-a i RUV-a) su mogle da se koriste samo na osnovu prethodno pribavljenih dozvola (clan 65. stav 1. ZoT-a).

Uslovi utvrdjeni u dozvolama za radio-stanice mogli su se izmeniti ako se u toku rada tih radio-stanica za to ukazale potrebe. Izmene uslova iz prethodne odredbe vrsila je Agencija, na zahtev korisnika radio-stanica, izdavanjem novih dozvola za radio-stanice (clan 76. st. 1. i 2. ZoT-a).

2. Medjutim, 9. oktobra 2009. godine Vlada je donela Odluku o osnivanju Javnog preduzeca za upravljanje emisionom infrastrukturom "Emisiona tehnika i veze" (JP ETV). Znacajnije odredbe ove Odluke, kojom su razdvojene funkcije proizvodnje i emitovanja programa RUS-a, jesu sledece:

Pretezna delatnost JP ETV su telekomunikacije (clan 4. stav 1. Odluke).

Sredstva kojima se osniva i posluje JP ETV cine pokretne i nepokretne stvari (zgrade, antenski sistemi, radiorelejni sistemi i dr.), imovinska prava i druga sredstva emisione infrastrukture u ukupnoj vrednosti od 13.809.144,40 evra, odnosno 1.223.504.003,32 dinara po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan 1. januara 2009. godine. Ova sredstva utvrdena su u Spisku sredstava kojima se osniva JP ETV sa vrednostima na dan 1. januar 2009. godine, koji je odstampan uz Odluku i čini njen sastavni deo (clan 7. Odluke).

JP ETV je dužno da obezbedi: uslove za nesmetano funkcionisanje emisione infrastrukture na teritoriji Republike Srbije; bezbedan rad sredstava i objekata emisione infrastrukture u funkciji emitovanja programa; redovno održavanje i razvoj kapaciteta emisione infrastrukture i sistema veza i njihovo tehničko-tehnološko povezivanje u jedinstven sistem; preduzimanje mera i aktivnosti kojima će se doprineti usklađivanju rada sistema emisione infrastrukture Republike Srbije sa emisionim sistemima i sistemima veza drugih država; druge propisane uslove (clan 9. Odluke).

Danom početka rada JP ETV počinje da koristi pokretne i nepokretne stvari (zgrade, antenske sisteme, radiorelejne sisteme i dr.) imovinska prava i druga sredstva emisione infrastrukture od

RUS-a (clan 27. tacka 1. Odluke).

JP ETV preuzima zaposlene u RUS-u koji obavljaju poslove upravljanja, organizovanja, održavanja i razvoja emisione tehnike i veza (clan 30. Odluke).

JP ETV će nastaviti pružanje emisionih usluga sadašnjim korisnicima emisionih usluga RUS-a, u skladu sa ugovorima koji će se zaključiti u roku od 30 dana od početka primene Odluke (clan 34. Odluke).

JP ETV će u roku od šest meseci od donošenja Odluke ugovorom urediti međusobne poslovne odnose, prava i obaveze sa RUS-om vezano za pružanje usluga emitovanja radio-televizijskih programa RUS-a (clan 35. Odluke).

JP je dužno da, pre početka obavljanja delatnosti eksploatacije javne telekomunikacione mreže i javnih telekomunikacionih usluga, pribavi **dozvolu** za obavljanje tih delatnosti, u skladu sa zakonom (clan 36. Odluke).

3. Narodna skupština je u međuvremenu (polovinom 2010. godine) donela Zakon o elektronskim komunikacijama (ZEK). Danom stupanja na snagu ZEK-a prestao je da vazi ZoT. Odredbe ZEK-a koje se odnose na predmetno pitanje jesu sledece:

Radio-frekvencije se koriste na osnovu pojedinačne dozvole, koja se izdaje po zahtevu ili po sprovedenom postupku javnog nadmetanja (clan 85. stav 1. ZEK-a).

Pravo na korišćenje radio-frekvencija stiče se na osnovu pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija koja se izdaje po zahtevu, kada je planom namene određen takav način izdavanja pojedinačne dozvole u okviru određenog radio-frekvencijskog opsega. Pojedinačna dozvola izdaje se rešenjem (clan 86. st. 1. i 2. ZEK-a).

Pravo na korišćenje radio-frekvencija dato pojedinačnom dozvolom ne može se ustupiti, iznajmiti ili na drugi način preneti drugom licu. Prethodna odredba ne odnosi se na statusne promene imaoca pojedinačne dozvole, koje nastanu u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava. U slučaju iz prethodne odredbe, prenos se može obaviti samo na osnovu akta sačinjenog u pisanoj formi, na koji je prethodno Agencija dala saglasnost. Agencija može odbiti saglasnost na pomenuti akt naročito ako utvrdi da bi to dovelo do poremećaja konkurencije (clan 93. st. 1. do 4. ZEK-a).

Danom stupanja na snagu ZEK-a imaoци dozvola za radio-stanice nastavljaju sa radom u skladu sa izdatim dozvolama, do isteka perioda na koji su izdate. Izuzetno od prethodne odredbe, imaoци dozvola za radiodifuzne stanice, izdate u sklopu dozvola za emitovanje televizijskog programa, nastavljaju sa radom u skladu sa izdatim dozvolama, koje prestaju da važe u rokovima utvrđenim aktom o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje televizijskog programa iz člana 104. stav 1. ZEK-a (clan 147. st. 1. i 2. ZEK-a).

4. Imaoци dozvola za radio-difuzne stanice u RATEL-ovom aktuelnom registru izdatih dozvola jesu RUS i RUV, a ne JP ETV.

Imajući u vidu sve gore navedene činjenice, može se konstatovati apsurdna situacija: pravo na korišćenje radiodifuznih stanica i na korišćenje radio-frekvencija za javne radiodifuzne servise ima RUS, a odgovornost za korišćenje tih radiodifuznih stanica i radio-frekvencija ima JP ETV (jer su radiodifuzne stanice ili predajnici koji u stvari koriste te radio-frekvencije u njegovoj imovini). Sta će se desavati u bliskij budućnosti u sektoru javne i komercijalne radiodifuzije, analogne i digitalne, to će mo tek videti.

Dejan Popovic

Beograd, 13. april 2011.